

L'últim escàndol

Javier de la Rosa. L'empresari deu més de 2.000 milions de pessetes a Grand Tibidabo.

El controvertit empresari ha deixat la Societat Grand Tibidabo, propietària del parc d'atraccions barceloní, en una situació delicada. Una auditoria va encendre el llum vermell.

Dijous que ve és el *grand dia*, en què pot passar de tot. Els soferts accionistes de Grand Tibidabo es concentraran als salons de l'hotel Barcelona-Sants. Segurament no els vindran de nou les males notícies que els donarà el president de la societat, Joan Cruells, sobre la marxa dels negocis de Grand Tibidabo, perquè ja n'han vist de tots els colors.

Qui els havia de dir, fa tres anys, que les coses anirien així. Aleshores l'empresa encara es deia Corporació CNL, es dedicava a fer operacions de *leasing* i el Banc d'Espanya estava preocupat pel seu futur. CNL tenia molta liquiditat, molts diners a la caixa (uns 30.000 milions), però en treia poc profit. Javier de la Rosa va veure CNL com una oportunitat d'or i s'hi va convertir hàbilment en el principal accionista l'any 91. Molts petits accionistes el van rebre com la gran esperança, perquè finalment tindrien un empresari d'empenta al front de la societat. De la Rosa invertiria els seus diners en bons negocis.

Uns altres, simplement, es conformaven amb la promesa que aviat les seves accions cotitzarien a borsa, les prodrien vendre al millor postor i recuperarien almenys una part del que havien invertit. El primer pas va anar en aquesta direcció. El maig del 92, De la Rosa va crear Grand Tibidabo, fusionant CNL amb la societat El Tibidabo, que ja cotitzava a la Borsa de Barcelona.

Però després, la realitat ha decebut uns i altres, Joan Cruells i el vice-president, Emilio Cassinello, donaran totes les explicacions que puguin als accionistes que vagin a la junta del pròxim dia 30. Se n'esperen més de mil. Cruells i Cassinello són dos vells col·laboradors de De la Rosa. El primer procedeix de CNL i Cassinello de l'Expo de Sevilla. Fa unes setmanes, quan a Javier de la Rosa se li van posar les coses més difícils que mai (és un dir),

Javier de la Rosa

va presentar la dimissió com a president de Grand Tibidabo i el consell d'administració va nomenar Joan Cruells per substituir-lo. Cassinello va continuar en la vice-presidència.

Li fan el salt? Ara, gent de l'entorn de Javier de la Rosa diu que Cruells i Cassinello "li estan fent el salt", però no és tan clar. Potser sí, potser no. "JR" (com l'anomena molta gent) continua sent el principal accionista de Grand Tibidabo, amb un 26,67% del capital a nom d'una de les seves societats. Per tant, la seva influència és decisiva. Però també és veritat que ja no té el mateix poder que tenia, després que ha deixat la presidència i després que l'auditoria d'Ernst & Young ha revelat els desastres comptables que va generar la seva gestió a Grand Tibidabo.

Una altra dificultat de JR és que, personalment, deu 2.030 milions de pessetes a Grand Tibidabo, molts més diners, per exemple, del que val avui el seu 26 i escaig per cent de la societat, que a preus de mercat no arriben a 215 milions de pessetes. Els directius de Grand Tibidabo diuen que res no els fa dubtar que cobraran els diners que els deu De la Rosa, però Ernst & Young diu: "No hem pogut obtenir informació suficient per avaluar la cobrabilitat d'aquest deute".

El fet és que els últims dies han passat coses que tan aviat podrien ser una maniobra per confondre el personal com un intent sincer de redreçar definitivament la delicada situació de Grand Tibidabo. Després de la dimissió de De la Rosa, els nous directius van canviar d'agència de comunicació. Si fins aleshores JR havia treballat amb l'Agència A d'Alfredo Fraile, com sempre, Cruells va contractar els serveis de Gené & Associats. L'excusa era donar la imatge d'un canvi de gestió a Grand Tibidabo, i "tenir més controlats *El País* i *La Vanguardia*" (sic). El primer resultat va ser la publicació en els diaris, el passat dia 16, de les explosives conclusions de l'auditoria d'Ernst & Young sobre Grand Tibidabo. Sembla que Javier de la Rosa se'n va assabentar la tarda del dia abans, amb la gran sorpresa per part seva.

Uns comptes que no quadren. Grand Tibidabo és una societat *holding* que té participacions en molts negocis de tota mena. Des del nou port esportiu de Barcelona, la Marina Port Vell, fins al parc d'atraccions del Tibidabo, al cim de la muntanya que domina tota la ciutat, passant per la coneguda discoteca Up & Down, al costat de la Diagonal, i la novíssima

El popular parc d'atraccions del Tibidabo, a Barcelona. És un dels valors segurs de la societat.

Els mil milions de la discòrdia

Tres grups parlamentaris, tres, del Parlament de Catalunya volen una comissió d'investigació sobre la gestió de Javier de la Rosa: Iniciativa per Catalunya, el Partit Popular i Esquerra Republicana. Més enllà de les conseqüències polítiques que arribin a tenir el escàndols relacionats amb JR, el cas dels 1.000 milions que han anat i tornat amunt i avall a través de Grand Península, Grand Tibidabo i la Caixa de Tarragona és tot un poema.

No és fàcil reconstruir-ho, però ho intentarem. Tot comença a finals de l'any passat. Grand Tibidabo (Javier de la Rosa) necessita 1.000 milions de pessetes i els demana a la Caixa de Tarragona, oferint com a garantia pagarés de Grand Tibidabo per valor, precisament, de 1.000 milions. La Caixa de Tarragona no se'n refia i llavors Javier de la Rosa els ofereix obrir un compte corrent a nom de Grand Península amb un saldo de 1.000 milions de pessetes, que serien la garantia del préstec a Grand Tibidabo (es dona la circumstància que el 31 de desembre de 1993 Grand Península va ingressar 5.000 milions de pessetes d'un préstec del Chasc Manhattan Bank avalat per la Generalitat).

Unes setmanes més tard, per pagar els proveïdors, Grand Península necessita els 1.000 milions de pessetes que té a la Caixa de Tarragona, però com que no els pot tocar, demana un préstec a la mateixa Caixa de Tarragona per la mateixa quantitat. Després de gestions complicades obté els diners, paga els proveïdors i uns dies després demana un préstec de 1.000 milions de pessetes a la Caixa d'Estalvis i Pensions per tornar el préstec a la Caixa de Tarragona. Com que les negociacions perquè la Caixa comprés Grand Península ja estaven en marxa, la Caixa li va deixar els 1.000 milions, a compte dels diners que li hauria de pagar en el moment de la compra de la societat.

Finalment, el 28 de febrer passat, Grand Península va recuperar els 1.000 milions que tenia en dipòsit a la Caixa de Tarragona, va comprar pagarés per valor de 1.000 milions de pessetes a Grand Tibidabo i llavors aquesta societat va cancel·lar el préstec de 1.000 milions que li havia fet Caixa de Tarragona. Quan Anheuser Busch va veure que a la caixa de Grand Península hi havia pagarés de Grand Tibidabo en lloc de 1.000 milions de pessetes, es va organitzar el sarau.

J. F.

clínica de luxe New Teknon, que fa poc va inaugurar Jordi Pujol. També té interessos en projectes immobiliaris, empreses de joguines, de portes blindades, de mobles d'oficina...

La potència financera del grup sembla important, però, després d'examinar-lo amb lupa, els auditors han posat les coses al seu lloc. Durant la gestió de Javier de la Rosa, la seva tirada al risc el va fer caure en les mateixes pràctiques perilloses de sempre i garantir amb el patrimoni d'unes empreses els compromisos financers d'unes altres, emetre i endossar pagarés amb una facilitat esgarrifosa i embolicar la troca fins que ningú fos capaç de saber on comença i on s'acaba el fil.

Un altre punt fosc detectat pels auditors, a part dels 2.030 milions que deu JR, són la compra del 50% de la clínica Teknon al mateix Javier de la Rosa. El consell d'administració de la clínica encara no ha ratificat l'operació perquè els altres socis no hi estan d'acord i per tant, de moment, no pot considerar-se efectiva. De la Rosa va vendre la seva part de la clínica en pagament d'uns altres 4.000 milions de pessetes i escaig que també devia a Grand Tibida-

bo. Conclusió: a Grand Tibidabo no saben si són propietaris de mitja clínica, si han cobrat els deutes o si encara estan com abans.

Actualment Hisenda fa inspeccions a totes les societats del grup i a la mateixa Grand Tibidabo. Els inspectors repassen si els últims cinc anys els deutes del grup amb Hisenda estan al dia. A Ernst & Young ignoren si d'aquesta inspecció "podrien sortir deutes addicionals". En canvi, tenen proves que Grand Tibidabo té nombroses pèrdues "ocultes" que cal aclarir.

El "Grand" negoci de Grand Península. El cas més clamorós són les pèrdues provocades per la participació a Grand Península, la societat que construïa el parc d'atraccions de Vila-seca i Salou (vegeu EL TEMPS número 509) i per altres participacions menors. La diferència entre els diners que Grand Tibidabo hi va invertir i els que va recuperar, després de vendre el parc d'atraccions a la Caixa i a Fecsa, dona unes pèrdues de 2.450 milions de pessetes.

I també són problemàtics 2.708 milions de pessetes de pagarés procedents de CAI, Corporació Alimentària Ibèrica, que de "pagaré" res de res, perquè aquesta companyia està a punt de plegar. Ernst & Young: "hi ha dubtes raonables sobre la seva recuperació". A conseqüència de tot això, les pèrdues teòriques de 319 milions de pessetes que Javier de la Rosa va reflectir en els comptes de l'any passat es podrien convertir, de la nit al dia, en 5.000, 6.000, 7.000 milions de pessetes... qui ho sap?

Per tant, la junta de dijous promet ser mogu-

ARXIU

"JR" va crear Grand Tibidabo fusionant CNL amb la societat El Tibidabo. Dos anys després, la gestió de De la Rosa s'ha vist que ha estat un desastre.

da. La incògnita és quins comptes definitius aprovaran els accionistes i si demanaran o no responsabilitats a Javier de la Rosa per la seva intrèpida gestió al capdavant de la societat. Tant si JR hi assisteix (cosa improbable), com si no hi assisteix, és evident que farà valer el seu 26% de drets polítics i, per decidir qualsevol cosa contrària a la seva voluntat, seria necessari que es possessin d'acord els propietaris d'un altre 27% del capital, com a mínim. Una possibilitat molt difícil tenint en compte que Grand Tibidabo té 9.000 accionistes, amb participacions molt petites i que, a part de ser individualistes, estan poc informats.

Nyaps i embolics al Tibigardens. De la Rosa no es va poder estar de gestionar Grand Península a la seva manera. Ell no n'era el president, però hi va posar el seu cunyat Alfons Maristany. Un episodi ja públic i notori va ser la dimissió del primer conseller delegat de Grand Península, Carles Vilarrubí, perquè De la Rosa li va demanar que li signés un xec multimilionari a càrrec dels diners que Grand Península havia obtingut, amb un aval de la Generalitat de Catalunya, per pagar les obres del parc d'atraccions.

A pocs dies s'ha "destapat" un altre embolic més recent. Just abans de la venda de Grand Península a la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, De la Rosa va utilitzar 1.000 milions de pessetes de Grand Península per garantir un préstec de Caixa de Tarragona a Grand Tibidabo. La polèmica política és de les que fan història, perquè tothom sospita que els 1.000 milions de pessetes procedien també dels diners avalats per la Generalitat, que només es podien utilitzar per pagar les obres del parc.

El conseller Macià Alavedra, encarregat per Jordi Pujol de vigilar de prop la gestió de Grand Península i la bona marxa del projecte, ha passat uns dies difícils. Afortunadament l'últim escàndol de Javier de la Rosa s'ha conegut després que els nous accionistes del parc d'atraccions (la Caixa, però també el grup britànic Pearson) es fessin càrrec de Grand Península, perquè si el nyap s'hagués conegut durant les negociacions per a la venda, se n'hauria pogut anar tot en orris.

Javier de la Rosa té ara molts problemes i molts enemics. No cal recordar els litigis amb els seus antics socis del KIO kuwaitià. Però el principal problema de tots és que cada dia té menys aliats, si no els ha perdut ja tots. El que el perd no és només la seva original i arriscada manera de fer negocis, més pròpia dels finals dels 80 que dels moments que corren. És el vici d'amagar la veritat, encara que la probabilitat que se'l creguin sigui cada dia més petita, que li ha tancat les portes de tota mena d'institucions financeres. Els periodistes també l'hem patit molt.

Què fer?

Ara les esperances del "nou" equip gestor de Grand Tibidabo se centren en el bon funcionament dels pocs negocis segurs en què participen. El mateix parc d'atraccions del Tibidabo, per exemple, que no és que sigui un gran negoci però és un valor segur, que es pot tocar amb les mans. Però amb les esperances no n'hi ha prou, i Joan Cruells ha adreçat una carta als petits accionistes de la societat dient-los que en la junta del dia 30 plantejaran la situació amb el "màxim realisme i transparència".

La reestructuració passarà per reduir costos i absorbir societats filials que no tenen raó de ser (Tibidabo Leisure, que té l'Up & Down, i Bamsa, que té participacions en l'empresa de joguines Diset i en la Marina Port Vell). També s'acabaran els préstecs creuats i l'endeutament amb entitats financeres: si no hi ha diners, no n'hi ha. Finalment, vendran els actius que convingui per afrontar els deutes a curt termini. Això serà una altra font de tensions, perquè De la Rosa vol vendre el parc d'atraccions del Tibidabo de Barcelona, valorat en 2.500 milions de pessetes, mentre que, tal com estan les coses, els altres socis no volen desprendre's d'un valor tan sòlid.

Tibidabo. De la Rosa vol vendre el parc d'atraccions, valorat en uns 2.500 milions de pessetes.

J. F.

L'última vegada va ser el 25 de març passat, ja amb les negociacions de la venda de Grand Península a la Caixa molt avançades. Els socis minoritaris del parc d'atraccions, els americans d'Anheuser Busch, es van adonar que De la Rosa havia utilitzat els famosos 1.000 milions sense avisar-los, i a canvi havia deixat a la caixa de la societat pagarés de Grand Tibidabo pel mateix import. L'esbronc va ser majúscul i els americans van exigir que els diners tornessin al seu lloc. El conflicte es va acabar amb la dimissió d'Alfons Maristany, el president de Grand Península i cunyat de De la Rosa.

La versió que Javier de la Rosa va donar dels fets, personalment i a través de l'Agència A, va ser que Maristany havia dimitit perquè també treballa a la Caixa, i això era incompatible amb les negociacions per vendre Grand Península a aquesta entitat d'estalvi. Lamentablement, alguns periodistes es van empassar l'ham. Una anècdota sense importància però que té el valor d'exemple de com van les coses. Maristany va dimitir perquè la situació era insostenible, com va explicar en la carta de dimissió.

Jordi Fortuny